PAKENDI INFOLEHT ON KOOSTATUD TOIMEAINEPÕHISELT

Pakendi infoleht: teave kasutajale

Propranolool, 40mg, tahke suukaudne ravimvorm

Ravimit turustatakse Ravimiameti eriloa alusel ning seda võib kasutada üksnes arsti soovitusel.

Enne ravimi võtmist lugege hoolikalt infolehte, sest siin on teile vajalikku teavet.
- Hoidke infoleht alles, et seda vajadusel uuesti lugeda.
- Kui teil on lisaküsimusi, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega.
- Ravim on välja kirjutatud üksnes teile. Ärge andke seda kellelegi teisele. Ravim võib olla neile kahjulik, isegi kui haigusnähud on sarnased.
- Kui teil tekib ükskõik milline kõrvaltoime, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega. Kõrvaltoime võib olla ka selline, mida selles infolehes ei ole nimetatud. Vt lõik 4.

Infolehe sisukord

1. Mis ravim on propranolool ja milleks seda kasutatakse
2. Mida on vaja teada enne propranolooli võtmist
3. Kuidas propranolooli võtta
4. Võimalikud kõrvaltoimed
5. Kuidas propranolooli säilitada
6. Muu teave

1. Mis ravim on propranolool ja milleks seda kasutatakse

Propranolool kuulub ravimite rühma, mida nimetatakse beetablokaatoriteks. See ravim mõjutab südant ja vereringet ning ka teisi kehaosi.

Propranolooli võib kasutada järgmiste seisundite raviks:
- hüpertensioon (kõrgvererõhutõbi)
- stenokardia (valu rinnus)
- mõned arütmiad (südame rütmihäired)
- südame kaitseks pärast müokardiinfarkti (südameinfarkt)
- migreen
- essentsiaalne treemor (tahtmatud rütmilised värinad)
- teatud kilpnäärme seisundid (türeotoksikoos ja hüpertüreoidism, mis on tingitud kilpnäärme ületalitlusest)
- hüpertroofiline kardiomüopaatia (paksenenud südamelihas)
- feokromotsütoom (kõrgvererõhutõbi, mille põhjuseks on tavaliselt neerude juures olev kasvaja)
- söögitoru veritsus, mille põhjuseks on kõrge vererõhk maksas.

2. Mida on vaja teada enne propranolooli võtmist

Ärge võtke propranolooli tablette:
- kui olete propranolooli või selle ravimi mistahes koostisosade (info leitav pakendilt) suhtes allergiline
- kui teil on ravimata/ravile allumatu südamepuudulikkus
- kui teil on olnud südamehaiguse tõttu tekkinud šokk
- kui teil on raskekujulisi südametöö häireid (teise või kolmanda astme südameblokaad), seisund, mida saab ravida südamerütmuriga
- kui teil on mõni südame juhtehäire või rütmihäired
- kui teie südame löögisagedus on väga aeglane või väga ebaühtlane

- kui teie vere happesus on tõusnud (metaboolne atsidoos)
- kui te olete rangel dieedil
- kui teil on astma, vilisev hingamine või mõni muu hingamisraskus
- kui teil on ravimata feokromotsütoom (kõrge vererõhk, mis on tingitud kasvajast neerude lähedal)
- kui teil on suuri vereringeprobleeme (mis võivad põhjustada surinat teie sõrmedes ja varvastes või nende muutumist kahvatuks või sinakaks)
- kui teil tekib puhkeolekus pigistav valu rinnus (Prinzmetal'i stenokardia)
- kui teil on väga madal vererõhk.

Kui te arvate, et midagi sellest kehtib teie kohta või te ei ole päris kindel, pidage enne propranolooli võtmist nõu oma arstiga.

Hoiatused ja ettevaatusabinõud
Enne propranolooli võtmist pidage nõu oma arsti või apteekriga:
- kui teil esinevad allergilised reaktsioonid sellistele asjadele, nagu putukahammustused
- kui teil on suhkrutõbi, sest propranolool võib muuta teie tavalist reaktsiooni madalale veresuhkru tasemele, mis tavaliselt tähendab südame löögisageduse suurenemist. Propranolool võib põhjustada madalat veresuhkru taset isegi patsientidel, kellel ei ole suhkrutõbe
- kui teil on türeotoksikoos. Propranolool võib varjata türeotoksikoosi sümptomeid
- kui teil esinevad neeru- või maksaprobleemid (sealhulgas maksa tsirroos). Sellisel juhul rääkige sellest oma arstile, sest võite vajada arstlikku läbivaatust ravi ajal
- kui teil on probleeme südamega
- kui teil on lihasnõrkus (*myasthenia gravis*)
- kui teil on sellised seisundid, nagu krooniline obstruktiivne kopsuhaigus ja bronhospasm, sest propranolooli kasutamine võib neid seisundeid süvendada
- kui te kasutate negatiivsete inotroopsete toimetega kaltsiumkanali blokaatoreid, nagu verapamiil ja diltiaseem (vt „Muud ravimid ja propranolool")
- kui teil või kellelgi teie perekonnast on (või on olnud) psoriaas.

Kui te kannate kontaktläätsi, võib propranoloolist tingitud pisaravoolu vähenemine muuta need ebamugavaks.

Kui te olete suitsetaja, võib propranolooli toime väheneda.

Muud ravimid ja propranolool
Teatage oma arstile või apteekrile, kui te võtate, olete hiljuti võtnud või kavatsete võtta mis tahes muid ravimeid. Propranolool võib häirida mõnede teiste ravimite toimet ja mõned ravimid võivad mõjutada propranolooli toimet.

Propranolooli ei tohi kasutada kombinatsioonis negatiivsete inotroopsete toimetega kaltsiumikanali blokaatoritega (nt verapamiil, diltiaseem), sest see võib põhjustada nende toimete tugevnemist. See võib põhjustada rasket hüpotensiooni ja bradükardiat.

Muud ravimid, mis võivad koos selle ravimiga võttes põhjustada probleeme:

- nifedipiin, nisoldipiin, nikardipiin, isradipiin, latsidipiin (kasutatakse hüpertensiooni või stenokardia raviks)
- lidokaiin (lokaalanesteesiaks)
- disopüramiid, kinidiin, amiodaroon, propafenoon ja glükosiidid (südameprobleemide raviks)
- adrenaliin (südame stimuleerimiseks)
- ibuprofeen ja indometatsiin (valu ja põletiku korral)
- ergotamiin, dihüdroergotamiin või risatriptaan (migreeni puhul)
- kloorpromasiin ja tioridasiin (teatud psühhiaatriliste häirete korral)
- tsimetidiin (maohäirete korral)

- rifampitsiin (tuberkuloosi raviks)
- teofülliin (astma korral)
- varfariin (vere vedeldamiseks) ja hüdralasiin (hüpertensiooni korral)
- fingolimood (*sclerosis multiplex*'i raviks)
- fluvoksamiin ja barbituraadid (ärevuse ja unetuse raviks)
- MAO inhibiitorid (depressiooni raviks).

Kui te võtate nii klonidiini (hüpertensiooni või migreeni korral) kui ka propranolooli, ei tohi te lõpetada klonidiini võtmist ilma arsti vastava ettekirjutuseta. Kui klonidiini võtmise lõpetamine osutub vajalikuks, annab arst selle kohta täpsed juhised.

Propranolool koos toidu, joogi ja alkoholiga
Alkohol võib selle ravimi toimet mõjutada.

Operatsioonid
Kui te lähete haiglasse operatsioonile, rääkige anestesioloogile või meditsiinipersonalile, et võtate propranolooli.

Autojuhtimine ja masinatega töötamine
Teie ravim ei mõjuta tõenäoliselt teie autojuhtimise või masinatega töötamise võimet. Mõned inimesed võivad siiski propranolooli võtmisel mõnikord tunda pearinglust või väsimust. Kui see juhtub teiega, küsige nõu oma arstilt.

Rasedus, imetamine ja viljakus
Kui te olete rase, imetate või arvate end olevat rase või kavatsete rasestuda, pidage enne selle ravimi kasutamist nõu oma arsti või apteekriga.

Rasedus
Selle ravimi kasutamine ei ole soovitatav raseduse ajal, kui teie arst ei pea seda vajalikuks.

Imetamine
Imetamine ei ole soovitatav selle ravimi kasutamise ajal.

Propranolool võib sisaldada laktoosi
Kui arst on teile öelnud, et te ei talu teatud suhkruid, kontrollige pakendilt, kas ravim sisaldab laktoosi ning konsulteerige enne selle ravimi kasutamist oma arstiga.

3. Kuidas propranolooli võtta

Võtke seda ravimit alati täpselt nii, nagu arst, apteeker või meditsiiniõde on teile selgitanud. Kui te ei ole milleski kindel, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega.

Neelake propranolooli tabletid koos veega alla enne sööki. Neelake terved tabletid. Ärge närige.
Ärge lõpetage selle ravimi võtmist, kuni arst ei ole seda soovitanud.

Täiskasvanud
Järgmises tabelis on toodud täiskasvanu soovitatud annused:

	Soovitatav annus	Ööpäevane annus kokku (maksimaalne)
Hüpertensioon (kõrgvererõhutõbi)	Algselt 40 mg kaks või kolm korda ööpäevas, mida võib nädalaste intervallidega suurendada 80 mg võrra ööpäevas.	160 mg...320 mg
Stenokardia (valu rindkeres) ja treemor	Algselt 40 mg kaks või kolm	120 mg…240 mg

	korda ööpäevas, mida võib nädalaste intervallidega suurendada 40 mg võrra ööpäevas.	
Südame kaitsmiseks pärast südameinfarkti	Algselt 40 mg neli korda ööpäevas, mida mõne päeva pärast suurendatakse 80 mg-ni kaks korda ööpäevas.	160 mg
Migreen	Algselt 40 mg kaks kuni kolm korda ööpäevas, mida võib nädalaste intervallidega suurendada 40 mg võrra ööpäevas.	80 mg…160 mg
Arütmiad (südame rütmihäired), hüpertüreoidism ja türeotoksikoos (teatud kilpnäärme seisundid) ja hüpertroofiline kardiomüopaatia (paksenenud südamelihas)	10…40 mg kolm või neli korda ööpäevas	120 mg…160 mg
Feokromotsütoom	Enne operatsiooni: 60 mg ööpäevas; Mitteopereeritaval juhul raviannus: 30 mg ööpäevas	30 mg…60 mg
Kõrgest vererõhust põhjustatud maksahaigus	Algselt 40 mg kaks korda ööpäevas, mida suurendatakse kuni 80 mg-ni kaks korda ööpäevas	160 mg…320 mg

Lapsed
Propranolooli võib kasutada migreeni ja arütmiate raviks ka lastel:
- Migreeni raviks on alla 12-aastastel lastel kasutatav annus 20 mg kaks või kolm korda ööpäevas ja 12-aastastel või vanematel lastel täiskasvanutel kasutatav annus.
- Arütmiate raviks kohandab arst ravimi annuse vastavalt lapse vanusele või kehakaalule.

Eakad
Vanematel inimestel tuleb alustada madalaima annusega. Optimaale annuse määrab arst individuaalselt.

Maksa- või neeruhaigus
Optimaalne annus määratakse arsti poolt individuaalselt.

Kui te võtate propranolooli rohkem kui ette nähtud
Kui te võtsite kogemata suurema annuse, kui teile määratud, pöörduge lähimasse erakorralise meditsiini osakonda või konsulteerige kohe oma arsti või apteekriga. Üleannustamise tagajärjeks võib olla liiga aeglane südame löögisagedus, liiga madal vererõhk, südamepuudulikkus ja hingamisraskused koos sümptomitega, nagu väsimus, hallutsinatsioonid, värinad, segasus, iiveldus, oksendamine, krambihood, minestus või kooma, madal veresuhkru tase. Alati võtke allesjäänud tabletid, karp ja ravimi etikett kaasa, et ravimit oleks võimalik kindlaks määrata.

Kui te unustate propranolooli võtta
Kui te unustate annuse võtmata, võtke see niipea kui teile meenub. Kui järgmise annuse võtmise aeg on kohe kätte jõudmas, jätke unustatud annus siiski võtmata. Ärge võtke kahekordset annust, kui annus jäi eelmisel korral võtmata.

Kui te lõpetate propranolooli võtmise
Ärge lõpetage ravimi võtmist ilma arstiga eelnevalt rääkimata. Mõnel juhul võib osutuda vajalikuks ravimi järk-järguline lõpetamine.

Kui teil on lisaküsimusi selle ravimi kasutamise kohta, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega**.**

4. Võimalikud kõrvaltoimed

Nagu kõik ravimid, võib ka see ravim põhjustada kõrvaltoimeid, kuigi kõigil neid ei teki. Selle ravimi kasutamisel võivad tekkida järgmised kõrvaltoimed.

Sage (võivad esineda kuni ühel inimesel 10-st):
- külmad sõrmed ja varbad
- aeglane südametegevus, kehahoiakuga seotud vererõhu langus, kollaps, südamepekslemine, südamerütmi häired, südamenõrkuse süvenemine
- tuimustunne ja krambid sõrmedes, millele järgneb soojatunne ja valulikkus (Raynaud' sündroom)
- unehäired/hirmu-unenäod, eriti ravi alguses; pearinglus, segasus
- väsimus ja/või kurnatus (sageli mööduv)
- hingeldus
- allergilised nahareaktsioonid: punetus, sügelus, lööve, juuste väljalangemine

Aeg-ajalt (võivad esineda kuni ühel inimesel 100-st):
- iiveldus, oksendamine ja kõhulahtisus või -kinnisus
- lihasnõrkus

Harv (võivad esineda kuni ühel inimesel 1000-st):
- hingamisraskuste halvenemine, mis mõnikord on surmaga lõppev, kui teil on või on olnud astma või astmaatilisi kaebusi
- südamepuudulikkus, südamehaiguste süvenemine
- naha turse, mis võib esineda näol, keelel, neelus, kõhul või kätel ja jalgadel (angioödeem)
- pearinglus, eriti püsti tõusmisel
- vereringe halvenemine jäsemetes, kui teil juba on kehv vereringe
- juuste väljalangemine (alopeetsia)
- meeleolu muutused
- segasus
- mälukaotus
- psühhoos või hallutsinatsioonid
- paresteesia (ebatavalised tundmused nahas, tavaliselt torkimistunne või surin (tunne justkui jookseksid sipelgad))
- nägemishäired
- kuivad silmad
- nahalööve, sh psoriaasi süvenemine
- teie ravim võib mõjutada vererakkude hulka ja tüüpe, nt vähendada vereliistakute arvu veres (trombotsütopeenia), mis võib põhjustada verevalumite ja veritsuse teket
- punased/lillakad laigud nahal (purpura), psoriaasilaadsed nahareaktsioonid (isegi aastaid hiljem), psoriaasi ägenemine
- suukuivus

Väga harv (võivad esineda kuni ühel inimesel 10 000-st):
- valgete vereliblede puudulikkus või nende arvu väga tugev vähenemine
- teatud valgete vereliblede arvu ajutine suurenemine (mööduv eosinofiilia)
- teatud patoloogilise lihasnõrkuse süvenemine (raskekujuline müasteenia)
- peavalu
- depressiivne meeleolu
- vere väike suhkrusisaldus võib esineda suhkurtõvega või suhkurtõveta patsientidel, sh lapsed, eakad patsiendid, kunstneerudega patsiendid (dialüüsil) või diabeediravimeid võtvad patsiendid. See võib esineda ka paastuvatel või hiljuti paastunud patsientidel või pikaajalise maksahaigusega patsientidel
- diabeedi süvenemine, teatud verelipiidide sisalduse muutused (HDL-kolesterooli sisalduse

langus, triglütseriidide sisalduse tõus);
- liigne higistamine;
- konjunktiviit;
- lihasvalu, lihaskrambid;
- pikaajalise ravi korral artropaatia;
- neerutalitluse halvenemine raske neerukahjustuse korral;
- libiido ja erektsioonihäired;
- teatud verenäitajate (GOT, GPT, ANA) tõus.
- tugev lihasnõrkus (raskekujuline müasteenia)

Teadmata (esinemissagedust ei saa hinnata olemasolevate andmete alusel):
- hingeldus või õhupuudustunne (düspnoe)
- depressioon

Ravimi kasutamise lõpetamine (ka ülaltoodud reaktsioonide tõttu) peaks toimuma alles pärast arstiga konsulteerimist ja peaks üldiselt toimuma järk-järgult.

Täiendavad kõrvaltoimed lastel ja noorukitel

Väga harv (võib mõjutada kuni 1 inimest 10 000-st):
- veresuhkru sisalduse langus vastsündinutel, imikutel ja lastel.

Teadmata (esinemissagedust ei saa hinnata olemasolevate andmete põhjal):
Krambihood, mis on tingitud veresuhkru sisalduse langusest vastsündinutel, imikutel ja lastel.

Kõrvaltoimetest teavitamine
Kui teil tekib ükskõik milline kõrvaltoime, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega. Kõrvaltoime võib olla ka selline, mida selles infolehes ei ole nimetatud. Kõrvaltoimetest võite ka ise teavitada www.ravimiamet.ee kaudu. Teavitades aitate saada rohkem infot ravimi ohutusest.

5. Kuidas propranolooli säilitada

- Hoidke seda ravimit laste eest varjatud ja kättesaamatus kohas.
- See ravimpreparaat ei vaja säilitamisel eritingimusi.
- Ärge kasutage seda ravimit pärast kõlblikkusaega, mis on märgitud sildil pärast „EXP“. Kõlblikkusaeg viitab selle kuu viimasele päevale.
- Ärge visake ravimeid kanalisatsiooni ega olmejäätmete hulka. Küsige oma apteekrilt, kuidas visata ära ravimeid, mida te enam ei kasuta. Need meetmed aitavad kaitsta keskkonda.

6. Muu teave

Abiained vt pakendilt.

Müügiloa hoidja

Ravimit turustatakse Ravimiameti eriloa alusel.

Infoleht on viimati uuendatud detsembris 2025